

O plevelu v pšenici

Základ kázání: Matouš 13, 24-30

Čtení: Genesis 3, 1-13

S královstvím nebeským je to tak, jako když... Takto milé sestry, milí bratři, Ježíš začíná několik podobností. Všechny jsou nějakým kouskem skládky, která nám ukazuje obraz Božího království. Pokusme se zjistit, co ukazuje to dnešní.

I: Nějaký rozsévač šel, a sázel dobré semeno na svém poli. Když však lidé spali, přišel jeho nepřítel a nasel do pšenice plevel. Nějakou dobu to rostlo, nebylo moc vidět, že je něco v nepořádku, až najednou dozrávají plody. A v tu chvíli už je jasné, že je cosi špatně.

To podobnoství je zajímavé také tím, že ho o několik veršů dál Ježíš vykládá zvědavým učedníkům. A tak přímo z Ježíšových úst slyšíme, že polem je tento svět. Pán Bůh zasel dobré semeno. Jenže v tomto světě pracuje také Boží nepřítel. Ten dávný mytický had, satan, ďábel, pokušitel. Pokud jsme se chtěli identifikovat s rolí toho zrní, tak nastává problém - protože bychom byli jedni od Boha, jedni od ďábla. Dobrá a zlá setba nejsou lidé. Jsou to dvě přísady, kterými dláždíme svou cestu životem. Jako lidé nemůžeme být čistě dobří, nebo čistě zlí. A to, že je dobrá a zlá setba promíchána, ukazuje to, že pole; náš svět není černobílý. Tedy není tomu tak, že církev je dokonalá, a zbytek naveskřz špatný. Ve všech lidech je nějaký poměr dobré a zlé setby ze světa.

II: O ďáblu se v kázáních, ani v naší církvi obecně moc nemluví. Dost možná proto, že v průběhu dějin vyfasoval tu roztomilou postavu čertíka. V pohádkách bývá ďábel často i sympaťák, Lucifer v podání Karla Gotta atp. A tak máme asi tendenci zlo trochu podceňovat.

Bible nám ukazuje realitu jinak. Ďábel je „již poražený nepřítel“, nicméně v tomto světě má stále dost drápků, a pořád s

úspěchem škodí. Přítomnost zla můžeme asi těžko popřít, stačí se podívat na zprávy atp. Jan píše ve svém listu: „Víme, že jsme z Boha, ale všechen svět ve zlém leží.“ Svět, to pole, je nějak infikované.

Ďáblova taktika je infiltrace. Nemá žádné své pole - operuje v tomto světě. Snaží se vypadat jako hospodář, zaseje, a nechá být. Ďábel se vždy snaží opičit po Bohu, a pokrýt jeho dílo. Sám se na víc nezmůže, není Bohem a neumí nic stvořit... ale mocný je, tu jeho zlou setbu konec konců vidíme napříč dějinami vcelku zřetelně.

První zmínku o zlé setbě jsme slyšeli v prvním čtení. Když lidé porušili Boží řád - zvolili si něco „mimo Boha“, což je „prázdnota.“ A hřích se začíná okamžitě projevat v několika fázích. Když Bůh Adama volá, tak Adam obviňuje svou ženu, že mu dala jíst. To je první dějinný exemplář křivého obviňování. A navíc Adam ještě zdůrazní: „Hele, to je ta žena, kterou mám od tebe... to zlo pochází Bože od tebe, já za nic nemůžu.“ A máme tu kořen pýchy. Tak se muž zbavuje své odpovědnosti, svaluje ji na ženu, a potom na samotného Boha. Adam vlastně nařiká, jak není svobodný! Obviňuje Boha, že ho vede ke zlu! Je to paradox. Sám se „svobodně“ rozhodl jednat proti Bohu, a jeho mysl je tak rychle infikována hříchem/chaosem, že okamžitě tvrdí, jak je „nesvobodný.“

Jed, který had vstříkl do tepny lidstva, se šířil dál, a tak už nás dnes ďábel nemusí tak často strašit a vyskakovat v temných uličkách, či nás děsit ve spaní, jak to bývá v hororech. Jeho „zlá setba“ mezi námi bývá přítomna jinak. A co zaseje nepřítel, může být od toho dobrého až k nerozeznání podobné. Známý verš z Matouše zní: „Po jejich ovoci je poznáte.“ Teprve když začnou obě setby přinášet plody, tak si lidé řeknou: „Sakra, kde se to vzalo? Tak dobře to z počátku vypadalo.“

A co je ta zlá setba dnes? Zlá setba, je toxická dávka polo-pravd/polo-lží. Ovoce zla je třeba v pohledu, kterým hledí na církev lidé zvenčí. Často o křesťanství moc nevědí, ale mají jasno

v tom, že křesťané jsou ti, kteří vedli křížové války, ti, co upalovali čarodějnice, ti pedofilové, ti, kteří by nejraději nám všem zakázali pivo a další radosti života.

O ďáblu se také říká, že je našeptávač. Když vyšel Ježíš na poušť, ďábel našeptává: „Ježíši, máš hlad co? Odvrť se od Boha a budeš tu mít jídlo dřív, než řekneš Kána Galilejská!“ Krásný příklad toho, jak se ďábel opravdu opičí po Bohu, a nabízí něco, co samo o sobě není špatné, co vypadá jako to dobré.

Dnes už se Boží nepřítel nemusí příliš snažit. Stačilo rozhodit trochu zrní, a nemusí ani posílat nějaké služebníky. Stačí, když zbožným Ježíšovým učedníkům hodí trochu otráveného zrní, a oni už se postarají sami. Ďáblou snahu je, aby bylo dobro zaměněno za zlo, a ideálně aby lidé v dobré víře páchali zvěrstva - dějiny jsou toho plné.

III: Služebníci, to je role pro nás. Nebyli ani na počátku, když se rozsévalo - a nejsou ani na konci. To sklizení a tříbení bude vykonávat někdo jiný. Služebníci nepatří ani ke špatné, ani k dobré setbě. Je to pro ně „přirozeně“ obživou, mohou se živit dobrem i zlem, mohou do sebe přijímat obě možnosti. A služebníci se stavějí nad setbu, jako by o ní měli pravomoc rozhodovat: „tak co hospodáři, máme tu nějaké plevele, tak to vytrháme co?“ Ne, to není v jejich pravomoci. Služebníci o tom nemají rozhodovat! My o tom nemáme rozhodovat. Služebníci zpochybňují to, že je setba dobrá... ale pán trvá na svém.

Kolikrát se lidem zdálo, že nějaká nová církev, hnutí spirituality atp. že je prostě špatné, a je nutné ho vyrvat. A časem se ukázalo, že vlastně tak zlé není, a že to byla ze strany většinového křesťanstva příliš horkokrevná reakce.

Ve skutcích apoštolských se píše o postavě moudrého rabína Gamaliela.⁷ Ten přihlížel soudu s mladými křesťany, s vznikající církví. Řekl: „Pokud je toto nové hnutí, které zvěstuje Ježíše od Boha, tak vytrvá, pokud ne, brzy se rozpadne samo.“ Farizeové byli podobně horliví jako ti služebníci z podobenství: „Něco tu roste, máme to vyrvat?“ Vznik křesťanství; v počátcích - sekta!

Oddělení východní a západní církve (1054) - velký problém; reformace (15-16.stol); puritánství (16.stol); pietismus (17.stol); evangelikální hnutí (19.stol); letniční a charismatické hnutí (20.stol) ... co dál? Nejednota křesťanstva, je jistě prací toho zlého.

Role služebníků vykonávajících soud Hospodinův ~ taková role v podobenství prostě neexistuje. Jednoznačně odsoudit druhé, je slepá ulička.

IV: To podobenství je o Božím království. Boží království je tam, kde vládne láska... to musíme chápat dvěma způsoby.

1) Jednak, jako budoucí přítomnost všeobjímajícího dobra, která se vymyká našemu myšlení - a čeká nás za branou smrti. 2) Za druhé, jako odraz tohoto stavu - kdy je po Božím - který už prosakuje sem mezi nás. Církev má být takovým odrazem království Božího. To pro nás znamená dvojí:

1) Úplné vytrhání plevelu se nám v tomto životě nepodaří. Jen Pán Bůh může vykořenit z člověka hřích. Konečná pomoc leží v naději, za horizontem našich životů u Boha. Naše vlastní snahy po absolutně bezhříšném životě selhávají. Jinými slovy: pokud si myslíme, že už nemáme žádný problém - tak máme docela problém. „Chybou dokonalého člověka je perfekcionismus.“

2) Fajn, někoho rezolutně odsoudit, to dělat nemáme. Nicméně po nás pán Bůh nechce, abychom všemu nečinně přihlíželi. Stále platí to, že v tomto světě nic nebude naprosto dokonalé; ale Bůh chce, abychom se přece jen snažili. Když vidíme nějakou nepravost, tak poslušni slova Božího musíme jednat! A musíme jednat ve všech sférách: v církvi, ve sboru, v rodině, i v rámci našeho vlastního já.

Ohledně posuzování druhých píše Apoštol: „Služebník Kristův má vládně poučovat odpůrce. Snad jim dá Bůh, že se obrátí, poznají pravdu a vzpamatují se z ďáblových nástrah, do kterých se dali polapit, když podlehli jeho vůli.“⁸ Je něco jiného někoho odsoudit, a něco jiného bratrsky napomenout, poradit a nabídnout pomoc. Jeden profesor z fakulty říkával: „My křesťané máme od

Boha bojový úkol k našim bližním - zaútočte na ně láskou! Musí v tom být ovšem láska, a také se musíme nějak pohnout a skutečně zaútočit.“

V: Řešením není agresivnější misie - vytrhali bychom i to dobré. A řešením není ani blesková čistka ve vlastních řadách - vytrháme rovněž i to dobré. Pokud nás trápí, že církev moc neroste, a přitom se s tím snažíme něco dělat. Musíme vzít v úvahu, že zde také pracuje nepřítel, a rozsévá zlo. Pán Bůh nám říká, že o tom ví. Ale říká taky, že on je stále pánem toho pole. On má poslední slovo, a tak ačkoliv nás může děsit a pobuřovat přítomnost zla ve světě, musíme věřit Bohu, že s tím má plán.

Čili řešením je vytrvalost, a schopnost konkurovat zlé setbě. Z darovaných dobrých semen vysévat dobro, které potom rozplodí další a další dobrou setbu.

Đábel nepozorovaně přimíchá do setby špetičku plevelu. Polopravdy. A dělá to, když lidé spí. Odejde, dál se nemusí starat, protože to, co zasel to stále působí - nepravdy... z nich pramení různá další zla.

Je to výzva pro nás - nespěte! Buďte v životě stále bdělí! Když nebudete hlídat své myšlenky, je dost pravděpodobné, že se tam dostane semínko ďábelského plevelu, které bude mít jedovaté plody - jedovaté činy.

Zkoumejme sami sebe, své návyky, názory, postoje, předsudky, a když přijdeme na to, co je zlá setba... pokusme se jí vyhnout.

Nepodaří se nám to nikdy úplně, to až v tom Božím království. Jde o životní proces, plavání proti proudu... ale jen tak, nás ten proud nestrhne k pádu mezi ostrá skaliska temnoty.

Dobrá setba, se jmenuje jedna křesťanská knížečka „na každý den.“ Je to šikovné, a více než prospěšné, přemýšlet každý den o Bohu, vkládat svůj život do modlitby. Potom budeme schopni lépe rozlišovat, co bude plodit dobro a co zlo.

Pán Bůh nám dnešním podobenstvím říká. Nepovyšujte se, jako ti služebníci. Není jejich/váš úkol vytrhávat z lidí plevel. Nejednejte s pravomocí, kterou nemáte.

My sami procházíme tím polem, a ovlivňuje nás dobré i zlé. Nesmíme usnout. Ale musíme přemýšlet co v nás je od zlého, a co je dobré.

Prosíme Duchu svatý, dej nám moudrost ke správnému rozpoznání

Amen